

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	50 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin	
Pe jumătate de an	25 „		până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200	
Pe un pătrar de an	12 „		de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei	
Un număr	1 Leu.			
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.			

Nr. 2990 B/1924

PARTEA OFICIALĂ.

Prea Onoraților Domni protopresbiteri! Onorata Preoțime parohială!

Sfântul Sinod, în ședința sa din 25 Iunie a. c., luând în considerare intervenția A. Sale Regale Principele Moștenitor Carol, inspectorul general al aeronauticei, a hotărât să se introducă în ectenia cea mare rugăciune și pentru aviatori.

În urma acestei hotărâri dispunem, ca în ectenia: „*Pentru cei ce umblă pe ape și călătoresc . . .*” să se intercaleze și adausul hotărât, având ectenia să sune: „*Pentru cei ce umblă pe ape, pentru cei ce zboară prin văzduh, pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm*”.

Deci Onorata Preoțime să introducă în cărțile liturgice și respective rituale adausul de mai sus: *pentru cei ce zboară în văzduh*, ca astfel la sfintele slujbe dumnezeiești ectenia de mai sus să se pronunțe în felul amplificat.

Caransebeș, în 9 Iulie 1924.

Episcopul diecezan:
Dr. Iosif Tr. Badescu p. m.

Părinții noștri întru Domnul au nădăjduit...*

Răsfoind cartea cea mare a „Istoriei” ușor ne vom convinge, că nenumerate au fost suferințele și îngenunchierile neamului nostru, începând chiar dela întemeierea lui. Și în aceste vremuri de restriște, când zilele Românului erau mai rare ca peana corbului alb, s'a născut și zicala românească, că „Românul nu are soare, nici zilele de sărbătoare”. Dar' înaintașii noștri n'au părăsit adevărata credință, că „*Dumnezeu caută cu milă spre umilința și poverile lor*”. Nu! Ci părinții și strămoșii noștri spre Domnul nădejdea și-au pus: „*Spre Tine au nădăjduit părinții noștri, nădăjduit-au*”, *Doamne și Tu „i-ai izbăvit pe dânșii”* (Ps. XVI, 5).

Persecuțiunile neconținute, urmate veacuri dearândul și martiragiul filor aleși ai neamului nostru, — cari însă sunt tot atâtea etape luminoase în istoria noastră națională —, și-au ajuns culmea în războiul mondial, care ne-a adus renașterea grandioasă. Și astfel în calvarul bimilenar al neamului românesc vedem adevărindu-se cuvintele Psalmistului, că „*cei puternici se vor pogori de pe scaune și se vor risipi cei mândri cu cugetul inimii lor*”; „*Domnul va înălța cornul credincioșilor săi*...”

Da! *Domnul tărie poporului său a dat, Domnul a binecuvântat pe poporul său cu pace!* Căci din războiul de eliberare națională, pornit cu atâta însuflețire și cu atâtea jertfe din partea fraților noștri din Regatul liber, a rezultat pentru

* Cuvântarea rostită la 15/28 Iulie 1924 de către p. secretar cons. Romul G. Anușă, duhovnicul penitenciarului din Caransebeș, cu ocaziunea comemorării de 10 ani a zilei de 27 Iulie 1924, când au fost întemnițați în acest penitenciar conducătorii satelor noastre din graniță.

neamul nostru unirea filor săi într'un singur stat. Astfel s'a împlinit dreptatea istoriei, căci fiii acestui neam, până mai ieri divizați sub diferite stăpâniri străine, prin voința nestrămutată a reprezentanților lor legali, se declară deapururi uniți și în veci nedespărțiți de frații lor de un sânge și un graiu și astfel se regăsesc iarăși la sinul iubitor al Regatului României.

Astăzi, la 14/27 Iulie, când bătrâna Europă comemorează — unii umiliți, iar alții plini de mândrie — împlinirea a 10 ani dela deslănțuirea războiului mondial, pe buzele filor neamului nostru o șoaptă dulce trece din gură în gură: România este astăzi, întregită, ea stă la masă cu ficele sale.

Bucuria ei este mare, fără păreche; nemărginită este însă și bucuria noastră, căci vedem împlinit viitorul de aur, pe care-l visau poeții și cu al cărui dor ne-au murit moșii și strămoșii.

Cu adâncă smerenie să ne plecăm dar astăzi genunchii în fața lui Dumnezeu, mulțumind pentru facerile de bine și grija ce a purtat neamului nostru. Tot odată însă cu lacrimi să ne rugăm, că dacă nu ne-a părăsit în zilele de necazuri și restriște, să nu ne părăsească, ci să fie cu noi și în aceste ceasuri de bucurie.

După darul lui Dumnezeu, fără îndoială, puterea morală a neamului a fost aceea, care ne-a adus renașterea grandioasă.

Anonimii conducători ai satelor noastre au știut să-i susțină vieața și în mormântul săpat de dușmanii lui, inspirând masele poporului pentru o cugetare obștească superioară; au știut să-i inspire un timbru de nobleță și superioritate morală, de care s'au sfărâmat săgețile asupritorilor lui.

Și de aceea, la izbucnirea războiului mondial, asupritorul milenar și-a îndreptat privirile mai întâi asupra acestor anonimi conducători ai satelor, umplând temnițele cu ei, pentru că credea, că dacă va despărți poporul de conducătorii săi, mai ușor îl va subjuga și împila. Cu cei fără de lege erau ei socotiți, dar' n'aveau altă vină, decât că-și iubeau cu ardoare neamul din care au ieșit; între făcătorii de rele au fost asvârliți, pentru că au condus la pământul cel drept pe fiii acestui neam obidit.

Di Prim-procuror a avut fericita idee, ca să comemorăm a zecea aniversare a zilei de

27 Iulie 1914 st. n., când preoții și fruntașii din graniță au fost aruncați în această închisoare. Jandarmii crunți au ridicat dela vetrele lor pe cei mai aleși fii ai neamului nostru de pe aceste plaiuri și sub baioneta, iar pe unii legați în fere, i-au deportat la această închisoare între hui-duielile și batjocorile celor de alt neam și lege. Îndurerat era sufletul lor și îngrijorați erau de soartea familiilor lor, dar' n'au desperat, *ci spre Domnul nădețdea și-au pus*. Numai suspinul lor întrerupea când și când tăcerea mormomântală dintre aceste ziduri. Și în această sf. capelă, unde astăzi înălțăm cântări de mulțumită, cu glas tremurând se rugau: „*Doamne auzi-ne și ne miluește pe noi*“ și așteptau ivirea zilei mai bune de mâne. Însă n'au șovăit nici o clipă și nu s'au lăsat persvadați de a se arunca în brațele trădătorului atotputernic de atunci.

Vechiul Regat și ceata voluntarilor noștri ne-a dat șirul cel lung al eroilor cunoscuți și necunoscuți, a căror amintire o proslăvim la sărbătoarea Înălțării Domnului. Țările alipite însă ne-au dat în schimb șirul cel lung al mucenicilor cunoscuți și necunoscuți, a căror amintire cade-se să o prăznuim astăzi.

Să aducem deci prinosul nostru de recunoștință acestor mucenici și să depunem mai întâi o lacrimă pioasă pe mormântul celor ce au adormit în Domnul, suferind pentru învictoria neamului, pe care nu s'au învrednicit să o vază cu ochii. Și să fericim și pe acești modești mucenici, cari prin suferințele și martiragiul lor s'au făcut pildă vie nu numai satelor lor, a căror anonimi conducători au rămas, ci și nouă și generațiilor viitoare. Suferințele și martiragiul lor să ne inspire pentru o cugetare obștească superioară, dela care așteptăm desăvârșirea unității noastre naționale.

Dar modesta noastră sărbare de astăzi să servească și de „memento“ denunțătorilor și trădătorilor din trecut, cari și astăzi — din răbduria și bunătatea neamului — se lăfăiesc în posturi grase și nemeritate.

Să ne inspirăm deci din suferințele mucenicilor noștri și curățind neghina dintre noi, să desăvârșim armonia sufletească între cei de o limbă și de o lege, pentru că de noi, cei ce am intrat în pământul făgăduinței, se așteaptă desăvârșirea unității noastre naționale.

....Și atunci vom fi siguri, că drapelul tricolor, ce din vitejia dorobanțului falfăie mândru dealungul graniței, va vesti tuturor: „Pe aici nu se trece“.

Sarcina Bisericii.

În lupta pentru existență, care în timpurile noi a fost formulată și îndreptățită și teoretic, numai acele organe și indivizi răscesc în viață, cari sunt mai bine înzestrați în lupta pentru trai, cari se adaptează adică mai ușor și mai perfect la noile condițiuni de viață.

Acest principiu a trecut dela viața animală și individuală și la viața colectivă, socială. Lupta se dă apoi nu numai între membrii cari alcătuiesc o societate, dar chiar între instituții, cari sunt organele prin cari se manifestă viața unei societăți și se asigură progresul ei. Între instituțiile dintr'un stat există o luptă tacită astăzi, spre a câștiga cât mai multe drepturi, și multe din ele se desprind și cad din copacul social, întocmai ca frunzele, cari nu mai fac trebuință arborelui, care și-a creiat alte organe de respirație mai potrivite.

Altădată, când societățile omenești cunoșteau o autoritate căreia i se supuneau, și mai ales când exista o autoritate ce valorifica „bunul“ și „răul“ nu din punct de vedere individual, ci după o măsură și un principiu ideal, existența și armonia membrilor componente ale organismului social erau asigurate prin aceea autoritate și prin acel înalt criteriu de valorificare, care venea de dincolo de egoismul și slăbiciunea minții omenești.

Astăzi însă, când măsura tuturor lucrurilor o dă omul celulă, când totul se valorifică după morala individuală și orice altă autoritate este distrusă, singura cale care rămâne unei instituții este să-și valorifice singură, și la nevoie să-și impue, drepturile sale, în complexul organismului social.

Valorificarea drepturilor nu se poate decât căutând ca instituția să se facă cât mai necesară pentru viața socială, îmbrățișând cât mai multe din nevoile ei, iar impunerea drepturilor sale nu se putea realiza decât prin lupta solidară și persistentă a membrilor cari o conduc și o conduc.

O instituție nu mai este necesară pentru viața socială, atunci când nu mai corespunde trebuințelor din ce în ce mai complexe și mai variate ale societății. În cazul acesta instituția se anemiează, societatea nu-i mai dă atenția cuvenită și multe chiar din vechile ei atribuțiuni trec în patrimoniul alteia. Prima fază și simptom al decăderii ei este izolarea și viața ei mai e susținută numai de cerințele din trecut.

Dacă o asemenea instituție nu este scoasă din starea de izolare — croindu-i cât mai multe fire de legătură cu societatea, care și-a croit o nouă viață — atunci este expusă să rămână în

situația unui colț sălbatec, care n'are nici-o legătură cu centrele civilizate.

Biserica noastră, deși n'a putut și nu va putea să fie înlocuită niciodată în atribuțiunile sale principale de o altă instituție, a rămas de câțiva timp oarecum izolată în societate. Cauze cunoscute aproape de toți — cari sunt pe atât de dureroase pentru unii pe cât sunt de supărătoare pentru alții — au slăbit-o și-au făcut-o aproape inaptă pe a-și da tot aportul său pe terenul vieții sociale. Astăzi însă, când biserica își dă seama pe ce apă primejdioasă plutește, va trebui să lupte ca să scape din strâmtorare. Izolarea ei nu va fi înlăturată decât căutând să fie legată cât mai puternic și prin cât mai multe puncte de nevoile sociale de azi. Inima în organismul uman n'ar avea atâta însemnătate, dacă n'ar fi legată de toate celulele vieții ale organismului, contribuind la existența lor.

Ținând seamă că fiecare societate își are individualitatea sa și prin urmare felul ei deosebit de a se desvolta, biserica trebuie să îmbrace caracterul național al societății respective, ea însăși fiind un organ, prin care manifestă sufletul unui anumit popor.

De îndată ce a îmbrăcat această haină specific națională, trebuie să se pună apoi în serviciul aspirațiilor de moment, pe care le are societatea într'o anumită perioadă, căci în drumul lui spre progres, un popor are anumite nevoi, anumite aspirațiuni, pe care trebuie să le realizeze prin instituțiile sale.

Dintre toate cultele, cel ortodox a știut chiar dela început să se pună de acord cu sufletul și aspirațiunile poporului respectiv.

Biserica ortodoxă, deși una și nedespărțită este singura dintre bisericile creștine, care a servit interesele naționale. Este cunoscut tuturor, că biserica noastră a fost aceea care a păstrat și a dezvoltat națiunea română până ce a ajuns la starea înfloritoare de azi. Pentru ea nu e vorba astăzi decât de a se pune cât mai perfect de acord cu noile aspirațiuni ale poporului românesc, cunoscându-le și servindu-le ca și în trecut.

Dacă ne întrebăm acum, cari sunt nevoile și aspirațiunile legitime ale poporului nostru după înfăptuirea marelui ideal național, vom vedea că țara noastră a intrat într'o nouă fază: de unde până la războiul recent toate forțele noastre erau îndreptate în scopul întregirii noastre teritoriale, căutând în acest scop a deștepta până la maximum conștiința națională la românii din orice parte a pământului, ori unde s'ar fi aflat, acum idealul nostru este să consolidăm prin unitatea sufletească și prin armonizarea intereselor tuturor claselor sociale și minorităților conlocuitoare, această operă înfăptuită prin

atâtea sacrificii. Ca o garanție a acestei unificări sufletești și armonizării va fi numai cultura noastră națională, care va trebui să prospereze și să strălucească în așa măsură, încât să asimileze toate celelalte culturi ale minorităților de pe teritoriul nostru și să asigure țării și nației române acel prestigiu, care făcea altădată pe un cetățean roman să exclame cu mândrie: „civis romanus sum!“.

Poporul românesc nu va putea să ajungă la acest progres și la această splendoare culturală, decât aducând pe frontul culturii și civilizațiunii masele țărănești și în general tot poporul român.

Se pare că factorii conducători ai țării au înțeles acest lucru, căci tendința de a transplanta în păturile de jos ale poporului cultura și civilizațiunea se manifestă mult mai evident și mai persistent după război.

Ce va trebui să facă biserica noastră în acest caz? Nimic altceva, decât să ia parte cu toate forțele și mijloacele ei la aceste străduinți frumoase și atât de urgente pentru neamul nostru. În cazul acesta ea nu va face un lucru nou, ci va relua firul cultural întrerupt de câțiva timp și pe care l-a urzit și țesut cu cinste și cu vrednicie în trecutul nostru de cultură religioasă și națională. Străduințele depuse deci de autoritatea laică pentru promovarea culturii, vor trebui îmbrățișate cu tot entuziasmul de biserică și preoțime. Dacă asemenea inițiative se vor lua de alții și dacă biserica și preoțimea nu se vor atașa la aceste mișcări, se vor găsi în scurt timp într-o alternativă neplăcută, căci lucrurile se vor face și fără ele deși mai greu: căci sau că biserica se va atașa prea târziu la această mișcare — și în cazul nostru acesta va avea un rol secundar și nepotrivit cu cerințele și demnitatea ei, sau va persista în rezerva ei și atunci va rămâne cu totul izolată, iar societatea va avea tot dreptul să considere biserica ca instituție învechită și nefolositoare.

Iată pentru ce preotul fie la orașe fie la sate, trebuie să fie în fruntea tuturor inițiativelor de interes obștesc și mai ales în ce privește inițiativa de ordin cultural, care sunt atât de necesare în prezent.

Fără îndoială că această activitate o cere societatea dela biserică în afară de îndatoririle ei moral-religioase. În ce privește inițiativa de caritate și moralizare publică e neîndoios că preoțimea trebuie să fie în frunte această muncă făcând parte din cele mai apropiate îndatoriri ale sale.

Biserica noastră, pusă astfel de acord întotdeauna cu aspirațiunile și nevoile poporului românesc, nu va mai fi o instituție izolată și

depreciată, ci va trăi în curentul vremii, adaptându-se cu chipul acesta neconținut la noile condițiuni de viață ale societății.

Să sperăm că biserica a intrat deja pe calea cea bună și nu va fi prea departe timpul, când societatea laică îi va recunoaște meritele, dându-i satisfacția morală și materială pe care o merită.

Pr. Nic. Cruțeru.

O aniversare duioasă.

La 14/27 Iulie, ziua deslănțuirii războiului mondial — s'au împlinit 10 ani, de când urgia asuprașilor milenari a aruncat în temnițe pe cei mai aleși fii ai neamului nostru. Nici fosta graniță n'a fost cruțată de această umilire. Era o jale de nedescris în această zi din a. 1914 în Caransebeș. Jandarmii cu pene de cocoș aduceau neîntrerupt pe conducătorii satelor noastre, pe unii chiar ferecați în lanțuri, la temnița tribunalului din localitate, iar cei de alt neam îi scuipau și huiduiau de-ți era mai mare mila de acești nenorociți, cari n'aveau altă vină decât că și-au iubit neamul.

Între cei deținuți era: răp. general N. Cena, preoții Cor. Buracu din Mehădia, M. Costescu din Leșelnița, răp. Ant. Miloșescu din Dubova, Const. Dure din Orșova, Iosif Drăgoi din Globurău și Eft. Jian din Iaz, mai mulți advocați, funcționari ba chiar și femei. În total au fost deținuți peste 100 persoane.

Astăzi mulți dintre cei deținuți nu mai sunt în viață și astfel nu se pot îndulci de bucuria României Mari, pentru care atâtea suferințe și umiliri au avut de îndurat.

Dl prim-procuror N. Brădescu a avut fericita idee ca să se comemoreze împlinirea a zece ani dela deținerea lor. Zis și făcut.

Partea primă a sărbării s'a desfășurat la Băile Erculane, unde în ziua de 14/27. Iulie toți preoții foști deținuți au oficiat un parastas pentru foștii lor tovarăși de suferințe din închisoare la 15/28. Iulie apoi au venit cu toții la Caransebeș unde în închisoarea tribunalului s'a desfășurat a doua parte a sărbării.

În vederea acestei sărbări, dl. prim-procuror a făcut toate pregătirile cuvenite, ajutat fiind de dl. procuror M. Mihăilescu și de directorul închisorii A. Miloiu.

În celula, unde au fost închiși preoții, s'a improvizat un frumos altar din flori și verdeață. Între portretele MM. LL. Regelui și Reginei, sub emblema țării, era un tablou artistic, pe care erau însemnate numele tuturor deținuților. Păreți erau împodobite cu verdeață, covoare și drapele tricolore.

Tot așa de frumos a fost împodobită și capela penitenciarului. Coridoarele, cari duc la celulă de mai sus și la capelă au fost frumos decorate cu verdeață.

Sărbarea s'a început la 11 a. m. De față erau mai mulți dintre foștii deținuți, reprezentanții tuturor autorităților bisericesti, militare și civile, public numeros și muzica militară.

Mai întâiu se face sfințirea apei în celula unde în a. 1914. au fost închiși preoții și se stropește cu aghiazmă, ca să spele toată închinăciunea din ea. Apoi cu toți trecem în capelă, care e mai spațioasă și unde se săvârșește rugăciunea de mulțumire.

Terminată fiind slujba religioasă, cel dintâi în cuvântul preotul slujitor, pâr. secretar cons. R. G. Ancușa, carele este și duhovnicul penitenciarului. Sf. Sa face apoteoza luptelor naționale și pune înaintea auzitorilor suferințele și umilirile celor sărbătorii astăzi ca pilde de urmat. Adresează și un „memento” trădătorilor și denunțătorilor din trecut, cari și astăzi se jăfăiesc în posturi grase și nemeritate.

Îa apoi cuvântul dl. procuror M. Mihailescu, care spune, că parchetul a luat dispoziții, ca celula, care astăzi s'a curățit prin stropirea cu apă sfințită, ca aducere de aminte vremurile de restriște, să nu se mai întrebuinteze pentru închidere deținuților, ci în viitor va servi de biuro.

Urmează dl. prim-procuror. V. Brădescu, care într'o cuvântare cu mult duh poetic, arată, că suferințele și îngenunchierile din a. 1914 ale conducătorilor din graniță nu au fost numai ale lor, ci ale neamului întreg. Dreptatea istoriei a voit însă, ca ele să fie ispășite prin căderea asupritorului și înfăptuirea României Mari.

În numele foștilor deținuți vorbește pâr. Cor. Buracu, care mulțumește tuturor pentru aceasta frumoasă sărbătorire. Dacă n'au descurajat atunci și nu s'au aplecat, promite că nici în viitor nu vor șovăi dela ade-vărata iubire de neam și dela datoria de conducători, ci vor rămânea și mai departe anonimi și modești muncitori întru desăvârșirea unității naționale.

Muzica militară întonează „Imnul Regal”, apoi începe a se respira și între accordurile unui marș părăsește penitenciarul.

Foștii deținuți nu și-au uitat nici de binefactorul lor de odinioară de P. S. Sa pâr. Episcop diecezan Iosif, care nu numai, că i-a cercetat și mângăiat în închisoare s'a și expus pentru dâșii pe când mulți alții nici nu îndrăzneau să se apropie de ei.

În semn de mulțumită au trimis P. S. Sale la Băile Erculane următoarea telegramă:

„Intruniți la comemorarea de zece ani a zilei de 27 Iulie 1914 când preoți și credincioși din graniță în temniță am fost aruncați, și Prea Sfinția Ta n'ai pregetat a ne cerceta, — vă rugăm să primiți omagiile noastre de fiească recunoștință pentru cercetarea și mângăierea dată în închisoare”.

Sărbarea s'a încheiat cu o masă comună, dela care n'au lipsit nici toasturile obicnuite.

Mai amintim, că s'a pornit o colectă, ca tabloul desvâlit să fie înlocuit cu o tablă de marmoră, care se vestiască pentru vecie numele tuturor deținuților, cari totdeauna vor fi o podoabă neamului.

De mult n'a avut Caransebeșul o sărbătoare așa frumoasă și așa de duioasă. Amintirile dureroase ale trecutului ne-au înduioșat până la lacrimi.... Realitatea prezentului însă curând ne-a trezit și ne șoptește merou, că așteaptă mult dela noi, căci nu înzădar a trecut această furtună peste neamul românesc.

Rap.

Ș T I R I

La Academia teologică ort. română din Oradea-Mare, se primesc tineri cu bacalaureat de liceu. Cererile pentru primire se adresează Consistorului din Oradea-Mare. Școala are și internat. Cereri pentru conferirea celor 12 burse în internat se primesc până la 15 August a. c. Inscriserile se vor face în 15 Octombrie, după care dată începurilor.

Inaugurarea muzeului general N. Cena în B. Herculane s'a făcut în cadrul unor festivități deosebite. La ora 10 s'a oficiat un parastas pentru odihna martirilor români decedați, de protop. A. Ghidiu, preoții G. Tătucu, V. Dabici, Popovici și Buracu, Dure, Dorobanți și Costescu.

Micuța biserică a fost tixită de distinși oaspeți: Î. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei, P. S. Sa Episcopul Iosif al Caransebeșului generalii Popescu Sanitaru, Găvănescu, Economu, Manolescu, etc. etc.

La ora 11 în sala cea mare a Casinoului s'a ținut solemnitatea inaugurării muzeului în prezența unui public foarte numeros și select. La masa prezidială a ocupat loc. Î. P. S. Sa Mitropolitul Pimen, P. S. Sa Episcopul Iosif, generalul Găvănescu, Dr. V. Braniște, Cihoschi și pr. C. Buracu.

Gen. Găvănescu a vorbit despre generalul Cena, Dr. V. Braniște despre problemele istorice a-le Muzeului Cena, Î. P. S. Sa Mitropolitul Pimen despre generalii bănațeni Cena, Seracin și Drăgălina eroul dela Cerna.

Cuvântările entuziaste au stors lacrimi și admirație. Seara s'a aranjat un succes festival cu concursul a o seamă de excelenți artiști.

Rezultatul moral a fost excelent și a fost însoțit și de un reușit succes material în suma de Lei 23.000, iar țigaretile și chibritele speciale ale muzeului Cena a dat un venit de lei 3.000. Grație interesului deosebit al dlui Cihoschi muzeul dispune astăzi de un fond de Lei 125.000.

Și din Cehoslovacia a trebuit să plece.

Marmaggi, faimosul nunțiu apostolic al papei, care și-a câștigat un titlu de urată glorie în țara noastră cu atitudinea sa dela încoronarea Maiestăților Lor în Alba Iulia, nu se astămpără. După ce a fost nevoit să plece dela noi, a fost trimis de papa la Praga, unde a manifestat acelaș sentimente față de țară și popor, pe cari și le-a scos în relief și la noi. În consecință a trebuit să plece și din Cehoslovacia. Toată presa a cerut expulzarea lui Marmaggi. Ziarul „Pravo Lidu” susține, că plenipotențiarul papal nu este necesar pentru Cehoslovacia și exprimă dorința ca odată cu monseniorul Marmaggi să dispară ultimul nunțiu apostolic din Praga.

Bogății noi s'au descoperit în Ardeal., în județele Brașov, Făgăraș și Târnova-Mare.

Începând dela pădurile comunei Codlea până la Șinca și Bacoș s'au găsit mari zăcăminte de cărbuni de piatră, tot atât de bogate ca și cele de pe Valea Jiului

În județul Trei scaune, aproape de Sfântul Gheorghe s'a găsit enorme zăcăminte de linit; iar la Brad s'a dat peste chilimbar (verde și negru). La Valcele s'au găsit de asemenea mari izvoare de iod.

Tot mai mult iese la iveală bogăția acestui pământ binecuvântat.

Mulțumită publică. Aducem și pe această cale viile noastre mulțumiri dlui primpretor Valeriu Boleanțu — acestui prea vrednic fiu al bisericii strămoșești — pentru suma de 500 Lei dăruită pe seama monumentului eroilor din comuna Șoșdea. Dumnezeu bunul, să ni-l trăiască mulți ani tot cu aceleași sentimente creștinești și românești.

Șoșdea, la 12 Iulie 1924.

Petru Bohariu preot.

Sărbare grădinei de copii din Mehadia. La 20 Iulie s'a ținut la Mehadia sărbătorirea de fine de an a grădinei de copii.

Programul bogat a fost așa de admirabil executat încât a stors lacrimi de bucurie. Printre oaspeții veniții anume la Mehadia amintim pe generalii Găvănescu cu familia Manolescu, Dr. Laugier inspector sanitar din Craiova, colonel Dr. Georgescu, colonel Pohrib, publicistul Zaharianu, adm. gen. Const. Cihoschi și ing. Al. Nicolescu.

Ca dovadă de impresie profundă lăsată în inima participanților, servească ca dovadă darul frumos dat de dl general Găvănescu din partea cercului civilo-militar din Timișoara în suma de 10.000 lei ca fond „Principele Carol“, din al cărui venit se va da ajutoare la 2 elevi ai grădinei de copii.

Au rostit cuvântări însuflețite pâr. Buracu și gen. Găvănescu.

Publicul numeres a dăruit suma de Lei 2.300. După serbare s'a făcut excursiuni la ruinele castrului roman „Ad Mediam; biserica calvină episcopia „ad aquas“ biserica ort. casa culturală, școala primară și mormântul gen. N. Cena.

Ocean sub Sahara. Explorațiunile făcute de Francezi în pustiu Saharei, în timpul din urmă au dus la rezultate, pe baza cărora numai încapă nici cea mai mică îndoială, că este apă în abundență sub Sahara.

S'au săpat puțuri de vre-o 100 metri și la această adâncime nu numai că s'a găsit apă, dar și vietăți ce trăiesc numai în apă.

Racii și peștii găsiți în apa de sub deșert, se aseamănă mult cu cei din lacurile Palestinei regiune tot așa de arsă de soare.

Se pune acum întrebarea: Cum de s'au putut refugia aceste vietăți la așa adâncime sub Sahara?

Aceasta trebuie să se fi întâmplat cu milioane de ani în urmă. Racii și peștii sunt orbi.

Descoperirea e de mare importanță. Urmările sunt incalculabile. De aci înainte se va putea gândi și la transformarea Saharei în teren cultivabil.

Din punct de vedere științific, descoperirea deschide noi câmpuri de investigațiune.

Stațiunea pentru selecționarea sămânței de gândaci de mătăsă la Orșova. Faptul, că diferiții furnizori din străinătate, cari ne procură sămânța de gândaci de mătase nu ne trimit sămânță de bună calitate, din care să se recolteze viermii speciali de sămânță a determinat Ministerul de agricultură, ca să înființeze în țară la Orșova, o stațiune care să se producă sămânță selecționată, de care avem nevoie pentru producerea gogoșilor.

Patru burse la Școala normală de fete din Brăila pentru fetițele din Bănat. Părintelui Coriolan Buracu din Mehadia — drept recunoștință pentru diferite servicii prețioase făcute Școlii normale din Brăila — îi s'au pus la dispoziție 4 burse pentru patru fetițe din Bănat, cari doresc să cerceteze această școală.

Drept acea, acei părinți cari doresc să-și dea fetițele ca bursiere la Școala normală din Brăila, să trimeată părintelui Cor. Buracu la Mehadia, până la 15 August st. n. a. c., rugările, la cari să se alature următoarele acte:

1. Act de naștere, vârsta cei puțin 13 ani împliniți;
2. Certificatul de absolvire a cursului primar;
3. Act da vaccină;
4. „ „ naționalitate;
5. Act despre starea materială și numărul copiilor.

Elevele vor depune examen din aritmetică, cetire, gramatică, istoria și geografia țării.

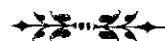
Pe elevele anunțate părintele Cor. Buracu le va însoți la Brăila.

Rugăm cetitorii să dea importanță acestui comunicat și să se servească de această ocaziune atât de prețioasă.

Misionari masacrați în China. Dela începutul secolului XIX și până în zilele noastre, au fost masacrați în China 118 misionari străini și anume: 7 episcopi, 8 frați, 19 misionare și 84 preoți.

Dintre aceștia 78 erau francezi, 16 italieni, 15 belgieni, 5 olandezi, 2 germani, 1 spaniol și 1 irlandez.

Un calugăr care n'a vorbit 50 de ani. Într'un orașel al Franței a murit un calugăr, care de 50 de ani n'a mai rostit nici o vorbă. Trecea la mănăstire drept un sfânt și nimeni nu știa cine e și de unde a venit. Simțind, că i se apropie moartea, și-a făcut singur sicriul și apoi s'a culcat în el, și și-a închis ochii. Lumea a dat peste el mort în sicriu și n'a mai trebuit decât să-l așeze în groapa, pe care deasemenea și-o săpase.

CONCURSE.

În baza ord. Ven. Consistor diecezan Nr 218 B ex 1924, se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de *capelan* temporal cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul preot Iulian Bumbescu în parohia de cl. III. *Terova*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente :

1. $\frac{1}{2}$ (jumătate) din sesiunea parohială și anume „Lunca” și „Măstăcănoasa”,
2. $\frac{1}{2}$ (jumătate) din venitele ștolare,
3. $\frac{1}{2}$ (jumătate) din birul parohial dela 130 case,
4. $\frac{1}{2}$ (jumătate) din plățul parohial.

De locuință se va îngriji nou alesul capelan, iar dările după aceste venituri le va suporta singur.

Recurenții își vor înainta cererile de concurs Prea On. Oficiu protopresbiteral din Bocșa-montană, adresate Comitetului parohial din *Terova*, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sft. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încunoștințare a Prea On. D. protopresbiter, și nici la un caz în ziua de alegere.

Terova, din ședința comitetului parohial ținută la 16/29. Iunie 1924.

Iulian Bumbescu m. p. **Pavel J. Muntean** m. p.
președintele com. paroh. not. com. paroh.

În conțelegere cu mine:

Mihail Gașpar m. p.
protopresbiter.

3—3

Nr. 1429/1924.

Pentru îndeplinirea catedrelor de :

1. *Exegeza Vechiului Testament* (cu predarea limbei ebraice),
2. *Exegeza Noului Testament* (cu cunoștința limbei grecești),
3. *Istoria bisericească* (universală și română),
4. *Teologia dogmatică*,
5. *Filosofia și pedagogia*, la *Academia teologică ort. română din Oradea-Mare*, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Beneficiul împreună cu aceste posturi este: Pentru catedrele 1—4 salar de bază de 2200 Lei lunar plus accesoriile, iar pentru catedra de filosofie și pedagogie salar de bază de 1600 lei lunar, plus accesoriile. Salarile și accesoriile se vor plăti în întregime din bugetul Ministerului Cultelor, și eparhia nu ea nici o garanță pentru ele.

Numărul obligat de ore e de 10 la săptămână.

Reflecții la aceste posturi își vor înainta cererile Consistorului nostru până în ziua da *2/15 August 1924*, alăturând următoarele acte doveditoare:

1. Act de naștere, dovedind apartinența la confesiunea ortodoxă-română.
2. Certificat de maturitate dela liceu și studii universitare de specialitate.
3. Pentru catedrele 1—4 se recere doctoratul în teologie.
4. La catedra de: *Exegeza Vechiului Testament* cunoștința limbei ebraice, iar la cea de *Exegeza Noului Testament* cunoștința limbei grecești.
5. Curriculum vitae în scris.
6. Certificate despre serviciile anterioare, dela terminarea studiilor universitare încoaci.

Oradea-Mare, din șed. senatului bisericesc ținută în 25 Iunie (8 Iulie) 1924.

2—2

Consistorul eparhial ort. român.

Publicațiune.

În conf. cu ord. M. St. M. Nr. 858/28/VII 1924.

Cercul de Recrutare Caransebeș aduce la cunoștința generală că toți oamenii care din diferite motive nu s'au putut prezenta la viza livretelor în toamna anului 1923 se pot prezenta la reședința acestui Cerc în Caransebeș cu toate actele militare ce posed și pe tot timpul de la 1 până la 31 August a. c. pentru a li se face viza.

Se vor prezenta și acei ce nu au acte militare.

Cei ce nu se vor prezenta în acest interval de timp (ultimul termen acordat) vor fi aspru pedepsiți.

Comand. Cercului de Recrutare Csebeș.

Colonel Guha.

Caransebeș la 31/VII 1924.

Șeful Biroului Mobilizări

Lt. Colonel Versan.

Convocare.

Domnii acționari ai „**Nouă Casă de Păstrare Caransebeșană**” din Caransebeș sunt invitați la

XXXIV-a Adunare generală ordinară,

care se va ținea în Caransebeș, la **12 August 1924** la 11 ore a. m. în localitățile Institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Designarea secretarului și alegerea duor acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Raportul Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune expirat. Darea absolutului.
3. Propunerea Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului net.
4. Modificarea statutelor.
5. Alegerea membrilor în Direcțiune precum și alegerea membrilor din comitetul de supraveghiere.
6. Propuneri în senzul statutelor.

Caransebeș, la 28 Iulie 1924.

Direcțiunea.

Convocare.

Domnii acționari ai „**Țiglarie și societate de clădire s. p. a.**” din Caransebeș sunt invitați la

XXIX-a Adunare generală ordinară,

care se va ținea în Caransebeș la **14 August 1924** la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. în localitățile „*Nouei Casse de Păstrare Caransebeșene*” în Caransebeș.

ORDINEA DE ZI:

1. Designarea secretarului și alegerea duor acționari pentru autentificarea protocolului.
2. Raportul Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune expirat. Darea absolutului.
3. Înaintarea bilanțului și propunerea Direcțiunii și Comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului net.
4. Modificarea statutelor.
5. Alegerea membrilor în direcțiune.
6. Alegerea Comitetului de supraveghiere.

Caransebeș, la 28 Iulie 1924.

Direcțiunea.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de păstrare „PERVOVANA“ ca societate pe acții în Pervova sunt invitați la

a XVII-a Adunare generală ordinară,

care se va ține în Pervova la 27 Septembrie anul 1924 st. n. orele 10 a. m. în localitatea institutului cu următoarea ordine de zi:

1. Alegerea a 2 membri pentru autentificarea procesului verbal.
2. Raportele Consiliului de administrație și al Censorilor despre agendele anului de gestiune expirat. Petrectarea și aprobarea bilanțului. Darea absolutului. Propunerea Consiliului de administrație și a Censorilor referitor la distribuirea beneficiului net.
3. Modificarea §§-lor 4, 6, 10, 33 și 52 din statute.
4. Propunerea Consiliului de administrație și a Censorilor referitor la încheierea anului de gestiune în loc de 30 Iunie să se încheie la 31 Decembrie, primul având a să încheie numai pe 6 luni la 31 Decembrie 1924.
5. În urma modificării §-lui 4 din statute preschimbarea acțiilor vechi de câte 4 bucăți de Lei 25 în bucată de Lei 100, acții noi cu cupoane pe 25 ani.
6. Alegerea membrilor în Consiliul de adm. în locul celor sortați și a celor devenite vacante.
7. Alegerea Censorilor pe durata de 3 ani.
8. Alegerea membrilor în comitet în locurile devenite vacante și a celor sortați.
9. Eventuale propuneri conform §-lui 11 din statute.

Domnii acționari, cari doresc a participa cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiarul d-lor, sunt rugați a-și depune acțiunile eventual plenipotențele până la 25 luna Septembrie anul 1924 orele 10 la casa institutului. Femeile se pot prezenta numai prin persoane, cari au depus deja acțiunile la institut.

ACTIVA				CONTUL BILANȚ per 30 Iunie 1924.				PASIVA			
	Lei	b	Lei	b		Lei	b	Lei	b		
Cassa în număr			8559	36	Capital societar	30000					
Cambii de bancă	252714				" " emis III-a	70000		100000			
" cu acop. hipotecară	426100		678814		Fond de rezervă			37381	10		
Depuneri la alte bănci			613	85	" " binefaceri			116	33		
Cont curent			50393	65	Depuneri spre fructificare			305910	27		
Impozit de 15%			289	72	Reescont			272625			
Efecte	50605				Cont curent			1140	32		
Amortizare din Efecte	10605		40000		Dividendă neridicată			1524	75		
Mobiliar	160		100		Tantemă			620	91		
Amortizare din mobiliar	60				Poziții transitorice			41495	12		
					Beneficiu net			17956	78		
			778770	58				778770	58		

DEBIT				CONTUL PROFIT ȘI PERDERE per 30 Iunie 1924.				CREDIT			
	Lei	b	Lei	b		Lei	b	Lei	b		
Interese de cont curent			239	80	Beneficiu reportat din 1922/23			1000			
" " depuneri			20616	09	Dobânzi, provizii și venite dela ma-			124381	78		
" " reescont			45633	35	gazie						
Dare după interesele depunerilor			2318	41							
Impozite și comp. de stat și comunale			7314	50							
Salare			8400								
Chirie și servitor			3000								
Spese de administrație și călătorie, registre, imprimate, porto poștal și telefon			9237	85							
Amortizare din efecte			10605								
Amortizare din mobiliar			60								
Beneficiu net			17956	78							
			125381	78				125381	78		

Pervova, la 30 Iunie 1924.

ss. Z. Miulescu
director executiv.

ss. C. Toplicean
cassar.

ss. Bela Bagoly

ss. Petru Miulescu

ss. Isidor Tătariu

ss. Matei Teleagă

ss. C. Schwab

ss. Gh. Ușoneacu

Subsemnații cenzori am examinat și revidat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Pervova, la 20 Iulie 1924.

ss. Gh. Jurchescu

ss. I. Hațegan

ss. N. Fischer

ss. I. Baderca

ss. Const. Giurginea

Redactor responsabil: Romulus G. Ancușă.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș.